



HOLTÅLEN KOMMUNE
– *mulighetenes kommune*

**FORSKRIFT OM
ORDENSREGLEMENT FOR
GRUNNSKOLENE I
HOLTÅLEN KOMMUNE**



Vedtatt av Driftsutvalget: 25/4-18

Innholdsfortegnelse

Innhold	side
I – Innledning	3
§ 1 Hjemmel	3
§ 2 Formål	3
§ 3 Virkeområde	
II - Regler og sanksjoner	4
§ 4 Generell oppførsel	4
1. Elevenes rettigheter	4
2. Elevenes plikter	4
3. Farlige gjenstander	4
4. Rusmidler	4
5. Krenkelser og mobbing	4
6. Juks	5
7. Symbolbruk	5
§ 5 Sanksjoner – tiltak ved brudd på ordensreglene	5
§ 6 Ugyldig fravær	6
§ 7 Straffbare forhold	6
III – Saksbehandling	6
1. Generelt	6
2. Kunngjøring	6
VEDLEGG	
Lov om grunnskolen – opplæringslova §9A	7
Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v., utdrag	12
Lov om skadeserstatning, utdrag	13

I – INNLEDNING

§ 1 Hjemmel

Med hjemmel i lov av 17. Juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæring (opplæringsloven) blant annet kapittel 9A.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skole og i medhold av driftsutvalgets vedtak 27.10.2010.

§ 2 Formål

Grunnskolene i Holtålen kommune skal preges av konstruktiv og utviklende samarbeid mellom elever og foreldre.

Ordensreglementet skal bidra til å fremme trivsel, respekt, samarbeid og forutsigbarhet og medansvar for å sikre og utvikle et positivt og godt læringsmiljø i skolene.

Ordensreglementet tar som utgangspunkt at alle elevene bidrar med sine ressurser for å nå målsetningen om et trygt og godt skolesamfunn for alle.

Ordensreglementet skal være et felles verktøy for grunnskolene i Holtålen for å få en mest mulig lik saksbehandling. Videre skal det inneholde et felles sett med sanksjoner som i størst mulig grad vil fremme en likhet blant grunnskolene med hensyn til tiltak og andre reaksjonsformer.

§ 3 Virkeområde

Forskrift om ordensreglementet omfatter alle grunnskoler og kan ikke fravikes.

I tillegg skal den enkelte skole lage utfyllende ordensregler tilpasset skolens behov.

Rektor fastsetter disse etter høring i skolens ulike organer.

Ordensreglementet gjelder for alle aktiviteter i skolens regi, uavhengig av sted.

Ordensreglementet gjelder også skoleveien.

II – REGLER OG SANKSJONER

Grunnskolen er en læringsarena og arbeidsplass for barn, unge og voksne. Alle har et ansvar for hvordan skolemiljøet utvikles. Det er derfor viktig at både elever, foreldre og ansatte jobber for å skape et godt arbeids- og læringsmiljø for den enkelte skole.

§ 4 Generell oppførsel

Elevene har både rettigheter og plikter:

1. Du har rett på:

- at alle behandler deg på en ordentlig måte
- at andre viser deg respekt og lar dine eiendeler være i fred
- at du skal være fri for fysisk, psykisk og verbale krenkelser
- at du får et godt lærings- og skolemiljø
- at ansatte og andre voksne griper inn og reagerer på krenkelser

2. Du har plikt til å:

- behandle andre på en ordentlig måte
- vise andre respekt og la deres og skolens eiendeler være i fred
- ikke plage, krenke, sjikanere eller mobbe noen, verken fysisk, psykisk eller verbalt
- arbeide for et godt lærings- og skolemiljø

3. Farlige gjenstander

Det er ikke tillatt å ta med eller bære kniv, våpen eller andre gjenstander som kan skade en selv eller andre.

4. Rusmidler

Det er forbudt å være ruset, bruke/oppbevare/omsette eller være i besittelse av tobakk/snus/skrå, alkohol, narkotika eller andre rusmidler.

5. Krenkelser og mobbing

Mobbing, vold, diskriminering og trakassering er alle eksempler på krenkelser som elever kan utsettes for, og aksepteres ikke i grunnskolen i Holtålen kommune. Begrepet krenkelser skal tolkes vidt. Begrepet kan omfatte direkte handlinger og verbale uttrykk rettet mot eleven, men også mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking som over tid er rettet mot en eller flere elever og/eller ansatte.

Dette regnes blant annet som krenkelser:

- a) Kjønnrelatert trakassering, herunder også seksuell trakassering
Forskjellsbehandling, fysisk eller psykisk angrep på grunn av kjønn/seksuell trakassering

b) Rasisme

Negative fordommer og generaliserende oppfatninger om etniske grupper, og diskriminering, dvs. nektelser av lik behandling på etnisk grunnlag.

c) Religiøs trakassering

Negativ forskjellsbehandling eller mobbing i forhold til religiøs tilknytning.

d) Elektroniske medier (mobil, PC og lignende)

Negativ omtale som skriftliggjøres/visualiseres i elektroniske medier.

6. Juks

Ved juks eller forsøk på juks i forbindelse med skolearbeid, kan rektor selv fastsette at arbeidet annulleres og/eller benytte annen sanksjon.

7. Symbolbruk

Det er ikke tillatt å bruke symboler for rusmidler eller andre symboler som kan virke støtende, på klær, smykker, plakater og lignende.

§ 5 Sanksjoner – tiltak ved brudd på ordensreglene

Alle sanksjoner skal være slik at elevene skal forstå hvilke regler som er brutt og hvorfor skolen må reagere på dette. Sanksjonene skal stå i rimelig forhold til bruddet på ordensreglene.

Tiltak ved brudd på kommunens og den enkelte grunnskoles ordensreglement

- a) Ved mindre forseelser, skal eleven få veiledning og eventuelt brev med hjem.
- b) Ved hærverk/andre ødeleggelser som skyldes uakseptabel atferd skal eleven erstatte/rette opp skade.
- c) 1.-7. trinn kan bli bortvist for enkelttimer eller resten av dagen. Foreldre skal varsles. Skal gjøres enkeltvedtak.
- d) 8.-10. trinn kan bli bortvist i inntil tre dager. Skal gjøres enkeltvedtak.

Det er viktig at eleven får mulighet til å forklare seg, før det blir tatt en avgjørelse om tiltak i forbindelse med brudd på ordensreglementet.

Kollektiv avstraffelse kan ikke benyttes for handlinger utøvd av enkelte medlemmer av gruppen.

§ 6 Ugyldig fravær

Den enkelte skole fastsetter regler for fravær i sitt ordensreglement.

Dersom eleven er borte fra skolen mer enn tre dager, skal hjemmet kontakte skolen.

§ 7 Straffbare forhold

Ved bevisst skade eller hærverk på skolens eiendom og utstyr kan eleven, i tillegg til å bli ilagt sanksjoner etter reglementet her, også bli erstatningsansvarlig, jfr.

Skadeserstatningslovens § 1-1. Foreldre er erstatningsansvarlige etter Skadeserstatningsloven § 1-2.

Det samme gjelder ved tap eller ødeleggelse av bøker og annet utstyr.

Skolen skal reagere dersom elever ødelegger andre elevers/ansattes eiendom.

Farlige gjenstander/bruk av gjenstander kan bli inndratt. Ulovlige gjenstander overleveres til politiet.

Ulovlige rusmidler overleveres politiet.

III – SAKSBEHANDLING

1. Generelt

Saksbehandling ved brudd på ordensreglementet følger reglene i opplæringslovens samt saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven.

Foreldre kan klage på det fattede enkeltvedtaket etter Forvaltningsloven § 27 underretning om vedtak. Det skal fremkomme opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten etter § 18, jfr. § 19 til å se sakens dokumenter.

Rektor gjør enkeltvedtak basert på et mest mulig objektiv hendelsesforløp, uttalelser fra eleven og lærerne.

2. Kunngjøring

Reglementet for orden og oppførsel, både det kommunale og det lokale, gjøres kjent for elever, foreldre og ansatte hvert år ved skoleårets begynnelse.

Vedlegg

Lov om grunnskolen – Opplæringslova

Kapittel 9A. Elevene sitt skolemiljø

Kapitlet føyd til med lov 20 des 2002 nr. 112 (ikr. 1 apr 2003 iflg. res. 20 des 2002 nr. 1735), endra med lov 9 juni 2017 nr. 38 (ikr. 1 aug 2017 iflg. res. 9 juni 2017 nr. 711, heile kap endra).

§ 9a-1. Verkeområde for kapitlet

Kapitlet her gjeld for elevar i grunnskolen og den vidaregåande skolen. Kapitlet gjeld òg for elevar som deltek i leksehjelpordningar og i skolefritidsordningar, med unntak av §§ 9 A-10 og 9 A-11.

§ 9a-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9a-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9a-4 Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

a) kva problem tiltaka skal løyse

b) kva tiltak skolen har planlagt

c) når tiltaka skal gjennomførast

d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka

e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9a-5. *Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenker ein elev*

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

§ 9a-6 *Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker*

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Fylkesmannen etter at saka er teken opp med rektor.

Fylkesmannen skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Fylkesmannen avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Fylkesmannen.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Fylkesmannen meiner må til for å greie ut saka. Fylkesmannen skal sørgje

for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Fylkesmannen si saksbehandling.

Kjem Fylkesmannen til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan Fylkesmannen vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Fylkesmannen skal følgje opp saka. Fylkesmannen kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9 A-10, eller at ein elev skal byte skole, jf. § 8-1 fjerde ledd.

Avgjerda til Fylkesmannen er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett.

§ 9a-7. Det fysiske miljøet

Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane.

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndighetene til kvar tid tilrår. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane.

Alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar.

Dersom ein elev eller forelder eller eit av råda eller utvala ved skolen der desse er representerte, ber om tiltak for å rette på fysiske miljøtilhøve, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningsloven. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningsloven som om det var gjort enkeltvedtak.

§ 9 A-8. Elevdeltaking i arbeidet med skolemiljøet

Elevane skal få ta del i planlegginga og gjennomføringa av arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø.

Elevrådet kan oppnemne representantar til å vareta elevane sine interesser overfor skolen og styresmaktene i skolemiljø saker. Dersom det finst eit arbeidsmiljøutval eller liknande organ ved skolen, kan elevane møte med opp til to representantar når utvalet behandlar saker som gjeld skolemiljøet. Representantane skal bli kalla inn til møta med talerett og rett til å få meininga si protokollert. Dei skal ikkje vere til stades når utvalet behandlar saker som inneheld opplysningar som er omfatta av lovfesta teieplikt.

Representantane skal få den informasjonen dei treng, men ikkje opplysningar som er omfatta av lovfesta teieplikt. I den mon det trengst, har dei rett til opplæring for å skjøtte oppgåvene og fritak frå undervisninga.

§ 9 A-9. Informasjonsplikt og rett til å uttale seg

Skolen skal informere elevane og foreldra om rettane i dette kapitlet. Skolane skal òg informere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 og om høvet til å melde saka til Fylkesmannen etter § 9 A-6.

Dersom skolen finn ut at noko ved skolemiljøet kan skade helsa til elevane, skal elevane og foreldra snarast mogleg varslast om det.

Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet, elevrådet og foreldra skal haldast informerte om alt som er viktig for skolemiljøet, og så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skolemiljøtiltak. Dei har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skolemiljøet.

§ 9 A-10. Ordensreglement

Kommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte grunnskole, og fylkeskommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte vidaregåande skole.

Reglementet skal gi reglar om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om orden og oppførsel, om kva tiltak som kan nyttast mot elevar som bryt reglementet, og om korleis slike saker skal behandlast.

Skolen kan berre nytte tiltak som er fastsette i ordensreglementet. Tiltaka skal ikkje innebere fysisk refsing eller anna krenkjande behandling. Før det blir teke avgjerd om tiltak, har eleven rett til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Kravet i forvaltningsloven § 38 første ledd bokstav c om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.

§ 9 A-11. Bortvising

Kommunen kan fastsetje i ordensreglementet at grunnskoleelevar kan visast bort frå undervisninga dersom dei bryt reglementet i alvorleg grad eller fleire gonger. Elevar på 1. til 7. årstrinn kan visast bort for enkelttimar eller resten av dagen, og elevar på 8. til 10. årstrinn kan visast bort for opp til tre dagar.

Fylkeskommunen kan fastsetje i ordensreglementet at elevar i vidaregåande skole kan visast bort frå undervisninga i opp til fem dagar dersom dei bryt reglementet i alvorleg grad eller fleire gonger. Det kan like eins fastsetjast at elevar kan visast bort for resten av skoleåret dersom brota er særleg alvorlege.

Rektor kan vedta bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Fylkeskommunen kan vedta at ein elev i vidaregåande skole skal visast bort for resten av skoleåret. Om ikkje kommunen eller fylkeskommunen fastset noko anna, kan rektor gi lærarar høve til å vise bort elevar frå si eiga undervisning for ei opplæringsøkt, men ikkje meir enn to klokketimar.

Før det blir gjort vedtak om bortvising, skal ein ha vurdert andre tiltak. Foreldra skal varslast før ein elev på 1. til 7. årstrinn blir bortvist for resten av dagen.

§ 9 A-12. Tvangsmulkt

For å sikre gjennomføringa av vedtak etter § 9 A-6 fjerde ledd kan Fylkesmannen og klageinstansen fastsetje tvangsmulkt for skoleeigaren. Avgjerd om tvangsmulkt kan gjerast samtidig med vedtak etter § 9 A-6 fjerde ledd eller seinare.

Ei avgjerd om tvangsmulkt får verknad når skoleeigaren ikkje held fristen for gjennomføring av vedtaket etter § 9 A-6 fjerde ledd, og mulkta går inntil vedtaket er oppfylt. Ei avgjerd om tvangsmulkt får ikkje verknad dersom det blir uråd å rette seg etter vedtaket og den ansvarlege ikkje kan noko for dette.

Avgjerda om tvangsmulkt skal behandlast i samsvar med reglane i forvaltningsloven kapittel IV og V. Skoleeigaren har ikkje klagerett.

Mulkta går til statskassa. I særlege tilfelle kan tvangsmulkta reduserast eller falle bort.

Departementet kan gi forskrift om kva slags tvangsmulkt som kan nyttast, og om kor stor mulkta skal vere.

§ 9 A-13. Straffansvar

Med bøter, fengsel i opp til 3 månader eller begge delar blir den straffa som forsettleg eller aktaust, og alvorleg eller gjentekne gonger, bryt plikta etter § 9 A-4 første og andre ledd og § 9 A-5. Med bøter, fengsel i opp til 3 månader eller begge delar blir rektoren straffa som forsettleg eller aktaust, og alvorleg eller gjentekne gonger, bryt plikta etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd.

Dersom § 9 A-4 første til fjerde ledd eller § 9 A-5 er brotne av nokon som handlar på vegner av skolen, kan skoleeigaren straffast, jf. straffeloven § 27.

Fristen for forelding av straffansvaret er 5 år.

§ 9 A-14. Erstatningsansvar og bevisbyrde

Reglane i lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning kapittel 2 gjeld for saker om psykososialt skolemiljø etter reglane i dette kapitlet.

Dersom det i saker etter første ledd ligg føre tilhøve som gir grunn til å tru at skoleeigaren ikkje har følgd reglane i eller i medhald av kapittel 9 A om psykososialt skolemiljø, skal dette leggjast til grunn med mindre skoleeigaren gjer noko anna truleg.

§ 9 A-15. Forskrift om skolemiljøet

Departementet kan gi forskrift om krav til skolemiljøet.

§ 15-2 andre ledd skal lyde:

Departementet er klageinstans for enkeltvedtak om inntak og spesialundervisning i den vidaregåande opplæringa, enkeltvedtak om opplæring i inntil to år ekstra etter § 3-1 femte ledd, enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter § 3-12 og enkeltvedtak om fysiske miljøforhold etter § 9 A-7.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Hjemmel: *Fastsatt ved kgl.res. 1. desember 1995 med hjemmel i lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 4a-1 annet ledd og § 4a-4 annet ledd samt lov av 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakkskader § 6 åttende ledd. Fremmet av Sosial- og helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet).*

EØS-henvisninger: *EØS-avtalen vedlegg X nr. 1 (direktiv 2006/123/EF).*

Endringer: *Endret ved forskrifter 29 aug 2003 nr. 1093, 17 des 2009 nr 1720.*

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å bidra til at miljøet i barnehager, skoler og andre virksomheter som nevnt i § 2 fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade.

§ 2. Virkeområde

Forskriften kommer til anvendelse ved planlegging, tilrettelegging og drift av:

- 1. barnehager og andre virksomheter som mot godtgjøring gir tilsyn med og omsorg for barn under skolepliktig alder når:
 - a) virksomheten er regelmessig, og*
 - b) tilbyr en ukentlig oppholdstid på mer enn ti timer, og*
 - c) antall barn som er tilstede samtidig, er tre eller flere**
- 2. grunnskoler*
- 3. videregående skoler.*

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift forstås med;

- a) Internkontroll: Å påse at krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift overholdes.*

b) Internkontrollsystem: Systematiske tiltak som skal sikre og dokumentere at aktivitetene utøves i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift. De systematiske tiltakene skal være beskrevet i administrative prosedyrer.

LOV OM SKADESERSTATNING, skadeserstatningsloven av 1969

Kapittel 1. Ansvar i visse særlige forhold

§ 1-1. (barns ansvar.)

Barn og ungdom under 18 år plikter å erstatte skade som de volder forsettlig eller uaktsomt, for så vidt det finnes rimelig under hensyn til alder, utvikling, utvist adferd, økonomisk evne og forholdene ellers.

§ 1-2. (foreldres ansvar m.v.)

1. Foreldre plikter å erstatte skade voldt av barn og ungdom under 18 år, såfremt de har latt det mangle på tilbørlig tilsyn eller på annen måte ikke har gjort det som etter forholdene er rimelig å kreve av dem for å hindre skadeforvoldelse.

2. Uansett egen skyld svarer foreldre for skade voldt forsettlig eller uaktsomt av deres barn under 18 år som de bor sammen med og har omsorgen for, med inntil 5.000 kroner for hver enkelt skadevolding.

Endret ved lover 13 feb 1976 nr. 1, 21 juni 1985 nr. 81, 12 mai 1995 nr. 21.